

LORANT

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓDALLA-
MOK EGYETLEN MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI GYERMEKLAPJA

FŐSZERKESZTŐ:
Benedek Elek

BCU Central Collection

5. évf.
28. sz. 1926.
VII. 11

KOMISZKAYER OMÁ

Jön az eső!

Írta: GH. COȘBUC.

Románból magyarba átültette: Dr. SZEREMLEY AKOS.

**Jön az eső! Hadd, hogy jöjjön,
Mert tudja azt a mezőség,
Szikkadt tarló, amott fű,
Hogy mire jó az eső!**

**Jön az eső! Oh de jó az!
Van a kertben egy virágom,
Hadd öntse meg az eső!
Attól duzzad, fejlík ő.**

**Jön az eső, hadd hogy jöjjön!
Oh, de szép lesz azután!
Hogy felvidul kert, mező!
Jöjjön, jöjjön az eső.**

(Fogarás)

Három tanács.

Írta: BENEDEK ELEK.

Három testvér, mind a három már házassághoz készült, de mind a három még nem volt férjhez menve. Elment Salamon király udvarába, hogy bölcsességet tanuljon tőle. A királynak megtetszett a három testvér, s mondta neki:

— Jól van, fiam, hát csak álljatok szolgálatba.

A testvérek ott maradtak és teljes tizenhárom esztendeig szolgálták a bölcs királyt. Azt mondta ekkor az egyik testvér a másik kettőnek:

— Halljátok-e, már tizenhárom esztendeje vagyunk itt és semmi bölcsességet nem tanultunk. Menjünk haza!

— Igazad van, — mondta a másik kettő, — s mentek egyenest a király színe elé és mondá a legidősebbik:

— Sokáig élj, oh, király! Mi tanulni jöttünk a te udvarodba és semmit sem tanultunk. Engedd meg hát, oh, király, hogy haza mehessünk a feleségünkhöz.

A király nem válaszolt, hanem intett a kincstárosának, hogy hozzon háromszáz arany forintot, s mikor ez azt elhozta, mondta a testvéreknek:

— Fiaim, ti oly sokáig szolgáltatok engem, hogy megérdemlitek a jutalmat. Szóljatok hát, mit fogadtok szívesebben: háromszáz arany forintot-e vagy három bölcs tanácsot?

A testvérek kevés ideig tanácskoztak

maguk közt és azt felelték, hogy szívesebben fogadják a pénzt. Akirály szó nélkül átadta nekik a pénzt s azzal eltávoztak. Mikor azonban néhány mértföldre távolodtak a várostól, megszólal a legfiatalabbik:

— Ejnye, ejnye, hát tulajdonképpen miért mentünk volt Salamon udvarába? Azért-e, hogy pénzt szerezzünk, vagy azért, hogy bölcsességet tanuljunk tőle?

— Hiszen, — mondta a másik kettő, — ha neked többet ér a szó a pénznél, eredj, vidd vissza a pénzedet, mi a magunkét haza visszük.

A legfiatalabbik csakugyan vissza is ment a királyhoz s mondta:

— Felsőleges királyom, elhirtelenkedtem a dolgot, amikor a pénzt elfogadtam. Nem pénzért jöttem volt én a te udvarodba, hanem, hogy bölcsességet tanuljak. Kérlek hát, vidd vissza a pénzt és taníts engem bölcsességre.

Tetszett a királynak ez a beszéd s mondá:

— Jól van, fiam, figyelj hát ide. Ime, adok neked három tanácsot. Első tanácsom ez: Ha uton vagy, kelj fel mindig napkeltevel, s este ne feledd, hogy idejében térj éjjeli szállásodra. Második tanácsom: Ha megáradt patakhoz érsz, várd meg, amíg lepad, addig ne indulj neki. Harmadik tanácsom: Soha aszszonyoknak titkot el ne mondj, még a saját feleségednek se.

Az ember megköszönte a tanácsokat, aztán sietett a testvérei után és csakhamar utól is érte őket.

— Nos, miféle bölcsességet tanultál? — kérdezték a bátyjai.

— Mit érdekel az titeket, — ha a pénzt többre becsültétek?

Többet aztán nem is kérdezték, hanem tovább mentek és estefelé városba értek.

— Halljátok-e, — szolt a legfiatalabbik, — ez a város kellemes helynek tetszik, itt meghálhatnánk. Ugy is mindjárt leszáll a nap.

Azt mondták erre a bátyjai:

— Hogy száz forintért bölcsességet vásároltál, nagy bolondság volt tőled; hogy már most szállást akarsz keresni, az sem kis bolondság, mert estig még jó néhány mérföldet mehetünk.

— Jól van, — mondta az öcs, — tegyetek, amit akartok. Én itt maradok, aztán reggel utánatok megyek.

Az idősebb testvérek tovább mentek, de mielőtt más helységbe érhetek volna, a végtelen nagy pusztaságban rájuk szakadt a sötét éjszaka, aztán egyszerre hullani kezdett a hó s oly rettentő hideg lett, hogy megfagytak a szerencsétlenek.

Az öcs jó reggel felkelt és a bátyjai után sietett. Hamar utolérte őket: ott feküdtek a hóban, megfagyva, holtan. Mit tehetett a messze idegenben? Keserves sirás közt eltemette bátyjait, a pénzeket magához vette és tovább ment.

Amint a nap feljebb, feljebb szállott, a hó olvadni kezdett s egyszerre csak mindenfelé megáradtak a patakok. Csakhamar egy ilyen megáradt patakhoz ért az öcs, de nem indult neki, hanem várt türelmesen, amíg leapadt. Közben, amíg így várakozott, két ember érkezett oda, két öszvérrel. Mind a két öszvér hátán egy-egy zsák arany volt.

Az utasok kinevették, belegázoltak a patakba, de egyszerre csak sebes ár elragadta s öszvérestül belefutottak. Végre leapadt a víz, az öcs átment a patakon, vitte az arannyal telt zsákokat is, szerencsésen hazaért, gazdag ember lett belőle. Az ángyainak, hogy meg ne szomorítsa őket, azt mondta, hogy a férjök ott maradt a király udvarában. Az asszonyok megnyugodtak ebben, de bezzeg nem így az ő felesége. Ez rettentően kíváncsi volt, hogy honnét szerezte az ura ezt a nagy gazdagsá-

got. Nem hagyott békét az urának s ez végre is elárulta a titkot. Na hiszen, meg is bánta hamar! Egyszer úgy összevesztek, hogy az ember meg is verte az asszonyt, ez meg elkezdett kiabálni:

— Nem elég, hogy a testvéreidet, meg azokat a gazdag embereket megölted, engem is meg akarsz ölni?

Amint ezt hallották a sógorasszonyok, nosza, mentek Salamon királyhoz s bepanaszolták a sógorukat. A király azonnal maga elé idéztette a bevádolt embert, az meg, amint a király színe elé lépett, térdre vetette magát s mondá:

— Sokáig élj, óh, király! Én az az ember vagyok, aki a két bátyjával tizenhárom esztendeig szolgált tenálad és szolgálatom jutalmát, a száz aranyat visszahoztam neked, hogy e helyett böles tanácsokat kanjak tőled. Három böles tanácsot kaptam, abból kettőt is megtartottam és gazdag ember lett belőlem. A harmadikról azonban megfeledkeztem és e miatt gyilkosság gyanujába keveredtem. S elmondott mindent, úgy, ahogy történt.

— Kelj fel, hü szolgám, — mondá a király. Jól emlékszem rád és látom, hogy igaztalan váddal illetnek téged. Eredj, jó ember, eredj, menj haza békével.

(Kisbaczon.)

SZONDY GYÖRGY beigért regényének közlését a Cimborának mostani számában kezdjük meg. Biztosak vagyunk benne, nagy örömet és élvezetet találtak majd e kedves regény olvasásában.

Minden számban nyolc kis oldal regényfolytatást hozunk, még pedig olyan beosztásban, hogy ha e regény-oldalakat kivágjátok és elteszitek, a végén bármelyik könyvkötő szépen egy kötetbe bekötheti azokat.

Szondy György regénye megérdemli, hogy megőrizzék és beköthessék. Vigyázzatok rá!

Az iskolában.

— Nagy Bandi! Mondd meg, hogy melyik idő a legalkalmasabb az almaszedésre?

— Hát amikor a gazda nincs otthon és a Bubi kutya sincs a kertben.

(Kolozsvár).

Martin Zelma.

Szilasy Bálint szép históriája.

Írta: Fábrián Gyula - Rajzolta: Fábriáné Biczó Ilona.

Marinka levelet ír.

Kitavaszkodott. Bálint diák szorgalmasan gyakorolta magát a katonai tudományokban. Kecéri uram egy napon azt mondja Almási uramnak:

— Már kész katona vált Bálintból. Talán tizedet bizhatnánk rá a könnyű huszárokból.

— Jól van, hadnagy uram. Junius közepe lesz Bálint husz esztendő. Akkor fölmentem az apródság alól. Vitézzé avatjuk.

Jézus nevenapján valóban ünnepség volt a várban. Mice után a várkapolna előtt összegyűlt az őrség. Almási kapitány kevés, de meleg szóval köszöntötte Bálintot.

— Könyvet és kardot egyformán forgatsz. Tudomány és vitézség lakozik a lelkedben. Használd lelki és test erőidet szegény hazánk javára! Tartson meg az Isten sokáig!

Almási kapitány szép kardot övezett Bálint derekára. A kard kötőjét Orsika himezte.

A vár kapuján egy szekér fordult be. Megállott a huszárvár előtt. Filó uram szállott le róla. Bálint hozzászaladt, megölelte. A gyólesos nevetve szólalt meg:

— Moderálja magát, vitéz uram. Én a gyarmati vásárra megyek, onnan Ipolyságra, Korpónára és vissza Losoncra. Sok levelet hozok-viszlek az utamon. Meg üzenetet is. Kegyelmednek is van üzenetem is, levelem is, azért kerültem erre.

Bálint bevezette a kalmárt a szállására. Filó uram beszélni kezdett. Sok újságot mondott.

— Még szeptemberben megjött az István legény Tokajból, ahová kegyelmed üzenettel és pénzzel küldte. Ő hűségesen megtette volna azt, amit rábizott. Őzvegy Szele Mártonné uraszonyt nem találta meg, mert elköltözött az élők sorából. Pál diák mátkája pedig férjhez ment egy gazdag lókupechez. Így a kegyelmed száz aranyát senkinek sem adhatta oda. István úgy gondolta, hogy mivel kegyelmed azt a bizonyos

száz aranyat Pál diáknak szánta, ő Szilasra ment viszi azt neki magának.

— Nagyon jól van. Azaz nincs jól, mert szegény Pál diáknak most már az égvilágon senkije sem maradt. De a száz arany valóban az övé.

— Süket uram üzent. Ők jól elvannak Erdőháton. A kis Lacika már írni is tud. Az én Zsuzskám és Gázsikám ugyancsak egészségesek. Péter a mult héten járt nálam. No szép egy pap válik majd belőle! Jövőre már felszenteli a pozsonyi püspök. Pataki Gerzson uram jól érzi magát. Kis fia született. Archimedesnek akarta kereszteltetni. De mert hogy Klement ezt pogány névnek tartotta, tovább nem törődött a fia nevével, így hát Jánosnak keresztelték. Levelet is hoztam valakitől, akiről nem beszéltem egy szót sem.

— Mariskától?

— Csak moderálja magát! Igen is Mariskától.

Filó uram kikereste a Mariska levelét. Bálint sietve elolvasta.

Kedves Bálint!

Eljön a kegyelmed huszadik születése napja. Én minden napot számon tartok, amióta elment és így nem feledkezem meg a Jézus nevenapjáról sem, mert az a kegyelmed születése napját is jelenti. Most lép be a férfi-korba. A legjobbat kívánom hát ezen a napon. Adjon az Isten erőt, egészséget, hogy a hazáját szolgálhassa! Hiszen kegyelmed ugyanis csak a hazára gondol és mással nem törődik. Gondol-e néha rám? Én gyöngye lány vagyok. Kardot nem forgatok és nem szállhatok hadba a török ellen. Így van időm arra is, hogy kegyelmedre is gondolhassak, sokszor, nagyon sokszor.

Mikor jön Losoncra? A kegyelmed kamarája mindig készen áll. Várom, hogy egy napon csak betoppán és elfoglalja régi helyét.

Édesapám uram sokszor emlegeti kegyelmedet és szívből köszönti.

Mégegyszer Istentől minden jót kíván:

Marika.

Bálint kétszer is e'olvasta a kedves sorokat. Mit írjon, mit üzenjen? Amint gondolkodik, galambügást hall az ablak párkányán: cukorrú! cukorrú!... A Bálint kedves galambja turbékot mélyen bókolva az abiak deszkáján. Bálint megfogta a galambot. Megsimogatta a szárnyat.

— Filó! uram. Elküldeném ezt a galambot Marikának. Vállalna, hogy elviszi Losoncra?

— Hogyne, kérem Szállítottam én már eleven állatot. Amikor egyszer Kriston uram Losoncról malacot küldött Szegedre, azt is el-

vittem én baj nélkül. Mi az egy galambot, Losoncra vinni? Semmi!

Bálint lement a Gómbás faragómester műhelyébe.

— Van-e galambnak való kalitkája?

— Van bizony! Ime, ez a kézben is hordható kalitka, nagyon alkalmas lesz.

A galambot bezárták a szép kalitkába.

— Mondja meg Marikának, hogy tisztelem, nem felejtettem el es mindig gondolni fogok rá. Ezt a fehér galambot küldöm neki. Nagyon szép jószág ez. Erős a szárnya, megszire tud repülni. Ki ne bocsássa a kalitkából, mert vissza repülne ide hozzám Kékkőre!

— Ez a madár? Alig hiszi el ezt az ember!

(Folytatása következik.)

Veréb Jankó almát lop.

— Hopp! Nincs itthon a gazda! — ujongott Veréb Jankó a gyümölcsöskert sövénye mögött. Egy kettőre átmászott a sövényen, lehuzta a esizmáját s mint a macska, oly hirtelen felmászott az almafára. Hiszen, a gazda nem volt honn, de honn volt ám a Bodri s szörnyű ugatással rohant az almafa irányába.

Szerencsésen eljutott a kert másik végére, ahol nem volt sövény, csupán egy épülőfélben levő kőkerítés.

A kőkerítésen volt egy rozoga hordó. — Meg vagyok mentve! — kiáltott fel Jankó,

Ucen! Leugrott a fáról Jankó, felkapta a esizmáját s esze nélkül szaladt, mint a szél.

s egy pillanat alatt a hordó tetején termett. Ideje volt, mert abban a pillanatban ért oda a Bodri is. De Jankó most már fütyült rá. Nemesak fütyült, de még jól oldalba is rugta a Bodrit.

De Bodri sem esett a feje lágyára. Szörnyű méregbe gurult s Jankó lábáról egy kapásra lerántotta a csizmát. Aztán — zsupsz! betört alatta a hordó feneke.

Jankó belesuppant a hordóba, a hordó megbillent, lefordult és — — —

Igen, meredek hegyoldal volt a kőkerítés mellett, kerítés tövében egy óriási sütőtök, a hordó pont a tökre esett, de úgy ráesett, hogy

kilikadt a hordó feneke, Jankó fejjel a tökre zuhant, a tök kilikadt s bezzeg, hogy Jankó feje beleszorult a tökbe. Hányszor mondták neki: te tökfejű! Most csakugyan az volt. Lába a hordóban, feje a tökben, így gu-

rult le a hegyoldalon Jankó, a Bodri utána, valóságos porfelhő kerekedett fölötte, mögötte, körülötte — jajj, jajj, vége a világnak!

Bizony, én is Jankó helyén ezt kiáltom: — Vége a világnak! Vége! Vége!

Lent a meredek hegyoldal lábán patak csörgedezett, éppen vizet merített Kató néne. Háttal a hegynek hajolt a vízbe, mitsem lá-

tott, mitsem sejtett, a hordó meg gurult, gurult, aztán egyszerre csak megakadt. Meg ám. Volt a patak partján két hegyes karó. Bezzeg, hogy a hordó erre esett.

— Oh, Jesszus Mária, Szent József! — sikoltzott Kató néne, amikor meglátta a

két karó hegyén a hordót, hordó tetején a tököket, a két kalimpáló kart,— ez bizonyosan

párja. — Jajj, jajj, szaladjunk, itt az eleven ördög!

Csakugyan jött az eleven ördög, falábon, nem is lóháton. Tök a feje, abból két apró szem csillog ki. Még karja is van. Ember? Ördög? Mi ez? Bagó uram térdre roskadt, imádkozott: Uram, ne vigy a kisértetbe!

az eleven ördög. Futott esze nélkül a patak

— Ugyan keljen fel kend, — ripakodott rá Bagóné. Hisz ez Veréb Jankó, a híres almatolvaj! Egy-kettőre kihúzták a hordóból, azután a tökből s alaposan elnadrágotlák. Így volt, vége volt, igaz volt.

Elek Nagyapó.

partjára. Ott dolgozott Bagó András meg a

Az ideális hashajtó a

PURGO BAYER

DUCIKA SZÁMOL.

Irta: CSÜRÖS EMILIA.

Ducika második elemista és igen szorgalmas gyerek, de a számtannal nincs valami nagy barátságban. Az unalmas számtannál érdekesebb is boltosdit játszani, vagy babaruhákat varrni. Hát nem igaz? Csakhogy anyuka nem látja ezt be és néha elő-előveszi Ducikát, hogy számtani ismereteiről neki be-

számoljon. Ilyesformán:

Ha két almát négy fiu között szétosztok, mennyi jut egyre?

— Akkor, — egy fél.

— Jól van. És ha nyole fiu között osztom szét a két almát, akkor mennyi jut?

Ducika erősen gondolkozik.

.... Akkor ... csak egy falat jut, anyuka!
 — Hátha neked száz lejed volna és kiadnál belőle huszat, mennyi maradna?
 — Maradna nyolevan.
 — És ha huszonötöt adnál ki belőle!
 Duci megint nagyon töri a buksiját, végre kisüti:
 — Anyuka, ugy sem lesz nekem soha száz lejem!

Ott settenkedik az első elemista Bandi is aki még csak 15-ig ismeri a számokat. Anyuka neki is felad egy fogas kérdést.

— Ha van neked tíz diód és én adok még ötöt, mennyi lesz összesen?

Bandi leül, összeráncolja a homlokát és nagy buzgalommal számol. Lábát is mozgatja a nagy számolásban. Anyuka segíteni akar.

— Hány ujjad van a kezeden?

— Tessék csak hagyni, anyuka, mindjárt megmondom hány dióm lesz.

A nagy számolásban kioldódott a cipő pertelije, — végre kivágja büszkén:

— Tizenöt!

— Jól van, fiacskám, de hogy tudtad meg?

— Ugy, hogy a kezemen tíz ujjam van, és hozzászámoltam a cipőmben öt lábujjamat. Így lett tizenöt. Igazam van?

++

Lacika még nem számol, mert csak három éves, de neki is megvan már a maga világnézete. Így például nagyon fél a kutyáktól. A napokban pár napos kis kutyákat mutatnak neki, de a közelükbe menni is félt. Anyuka rászólt: Miért félsz tőle, hiszen nézd, milyen kiesi!

Lacika komolyan feleli: Igen, de az is kutyából van!

(Kolozsvár.)

+++

ÖREG ASSZONY RÓZSÁJA.

— Irta: VADNAY DEZSŐ. —

Élt egyszer, hol nem élt,
 Messze, messze tájon,
 Élt egy szegény asszony
 Ezen a világon.

Virágos kertjében
 (Csodáknak-csodája!)
 Termett kerek földnek
 A legszebb rózsája.

Rózsafa tövében
 Kis fiucska játszott,
 S leszakított róla
 Egy halvány virágot.

S a kis halvány virág
 (Hallgassatok ide!)
 Gyönyörű tündérré
 Változott izibe.

Megölelte nyakát
 A kis fiucsának
 S mint kőszáli sasok,
 Felhők közé szálltak.

Mentek, mendégéltek
 A csillagos égig,
 Kis fiucska arcán
 Mosoly futott végig.

Csillagos egetnek
 Kellős közepébe'

Lakott tündérkirály
 S tündér felesége.

Kacsalábon forgott
 Gyémánt palotája,
 Nagy hire volt annak
 Széles e világba.

Kis fiu s tündérlány,
 Nosza, hamarjába,
 Betoppantak szépen
 Király kastélyába.

Nagy öröm fogta el
 Tündérek királyát,
 Hogy megpillantotta
 Elcsatangolt lányát.

Csaptak egyszeriben
 Pompás lakodalmat,
 Sánták és bénák is
 Dalolva táncoltak.

S hogy telt, mult az idő
 Évek hosszú során,
 Felnőtték szépecskén
 Kis fiu s tündérlány.

Egyszer aztán így szólt
 Hozzájuk a király:
 „Meghalok, ugy érzem,
 Közelg már a halál...“

Nem tudnék nyugodni
 Koporsómba soha,
 Ha nem szállna rátok
 Vig élet mosolya.

Megáldlak titeket:
 Legyetek boldogok,
 Országot és kincset,
 Mindent rátok hagyok...

Csendesen folydogált
 Öreg király élte,
 Míg a halál egyszer
 Bekopogott érte.

Szép csendesen meghalt
 (Igy illik mesébe),
 Sötét felhő borult
 A csillagos égre.

Fekete gyászposztó
 Vonta be a várost,
 Gyászszalagért járták
 Az öreg bazárostit.

Tündérkirály meghalt
 S eltemették mélyre,
 Kicsike mesémnek
 Azért van most vége.

(Budapest.)

Isten nevében.

Apró unokáinak meséli: ELEK NAGYAPÓ.

Volt egyszer egy szegény ember. Ennek a szegény embernek két tehen volt minden gazdasága, azt a két tehenet is borju korában kapta egy gazdag embertől — Isten nevében. Itt is, ott is szénát adogattak a jószívű emberek, úgy nevelte fel a szegény ember a teheneket. S lám, lám, ki hinné, amikor a borjak nagyra nőttek, de még meg is hiztak, szemet vetett rájuk egy rossz ember. Ugy ám, a rossz ember azt határozta, hogy éjnek idején ellopja a teheneket.

Egy este aztán elindult a rossz ember ment egyenest a szegény ember pajtája felé. Amint ment, egyszerre csak eléje toppan az — ördög. Igen, az ördög. Hosszu foga kilógott a szájából, haja, szakála vörös volt, mint a tűz s még szarva is volt.

— Ki vagy, mi vagy? — kérdezte a tolvaj rémülten.

— Az ördög. Hát te ki vagy?

— Én meg tolvaj vagyok, vallotta be a rossz ember ijedtében. Egy szegény embernek van két tehen, el akarom lopni.

— Helyes, mondta az ördög, én meg elviszem a szegény embert a pokolba. Ugy sincs ott még szegény ember.

Avval tovább mentek s hamarosan a szegény ember házához értek. Az ördög be akart menni a házba, hogy vigye a szegény embert.

— Hohó, — mondta a tolvaj, — vári, hád lopom el előbb a teheneket. Akkor aztán viheted a szegény embert.

— No bezzeg, — mondotta az ördög, — hátha felébred a lármától s én aztán nem vihetem el?

— De hátha te nem tudod elvinni s mind a kettőnket elkerget? — okoskodott a tolvaj.

Addig veszekedtek, hogy a szegény ember felébredt a lármára s kiszaladt az udvarra.

— Nézd csak, — mondta a tolvaj a szegény embernek — az ördög el akar téged vinni a pokolba!

— Ez pedig el akarja vinni a tehenedet! — kiabált az ördög.

— Ó, ó, micsoda hitványság, — méltatlankodott a szegény ember. — Isten nevében

adták nekem ezt a két tehenet s el akarjátok lopni!

Ahogy az ördög Isten nevét hallotta, rémülten szaladt vissza a pokolba, a tolvajt pedig — esíhi, puhí! — jól elpáholta a szegény ember.

— Lám, lám, — mondotta a szegény ember magában, — még az ellenség is segítségünkre lehet, ha összevész egymással.

Ugy bizony!
(Kisbaczon.)

**Házat épít Palkó,
Az Isten segítse,
A jó meleg nyáron
Szépen felépítse!**

Elek nagyapó üzeni:

Csiki Pongrácz, Gyulafehérvár. Sajnálom, hogy elmaradt a constancai kirándulásod, de remélem, hogy a nyáron lesz még részed kirándulásban s résztveszel az idei beszámoló pályázatban. Csiki Annus, aki iránt érdeklődöl, nem Gyergyóban, hanem Csikszeredában lakik. A kiadóbácsinak írtam, hogy az újságot küldje a te nevedre. Azt igen helyesen teszed, hogy gyűjteni kezdéd a bélyeget, mert ez nemcsak szórakoztató, de igen hasznos foglalkozás is. Számon tartom ígéretedet, hogy ezután sűrűn fogsz írni. — Rein Gyula, Dicsőszentmárton. Hát csak pótolj ki a mulasztást és lehetőleg minél többször írd levelet nagyapóknak, mégpedig szép lassan, gondosan, mert kívánatos, hogy az írásod megjavuljon és megszépüljön, ami egyenesen tőled függ. — Fazekas Mancsi és Idus, Nagyvárad. Azt írod, Mancsi, hogy egy leveledre se várod oly türelmetlenül a választ, mint a nagyapóhoz küldött leveleidre. Valóságos ünnepnap neked, amikor nagyapótól választ kapsz, s azért is sietsz újabb levelet írni, hogy mentől sűrűbben olvashassad a nagyapó üzeneteit. Hát csak írdál minél sűrűbben, hol röviden, hol hosszán, úgy, ahogy az idő és kedved engedi, s bizonyos lehetsz abban, hogy minden leveledre, ami kezemhez jut, szeretettel válaszolok. Kedves szüleidnek tolmácsolod viszontüdvözlőmet. — Székely György, Kassa. Most találkozom először a neveddel s ezután levelet is várok tőled, nemcsak megfajtást. Majd meglátod, ha szorgalmasan írsz nagyapóknak, mennyire megszépül az írásod. — Végh Vilike, Székelyföldvár. Jó korán kezdődött a te nagyvakációd, ha már pünkösöd másodnapján megvolt a vizsgád. Képzelem az örömeidet és a boldogságodat, hogy mindeure megtudtál felelni, amit kérdeztek tőled s jutalomkönyvet is kaptál. Örömmel látom leveledből, hogy nálatok minden vasárnap van „vasárnapú iskola”, ahol sok szépet és jót tanultok, s alig várod, hogy elmehess ebbe az iskolába, mert szeretés menni a templomba. Annak előre örvendek, hogy beszámolsz majd a nyári vakációról. — Szabó Ella, Kolozsvár. Örömmel látlak unokáim seregében, s mindjárt meg is dicsérek nagy betűs, szép és tiszta írásodért. A megírt hosszabb levelet elvárom. — Szabó László, Kolozsvár. Természetes, hogy téged is szeretettel látlak unokáim seregében, s téged is megdicsérek nagy betűs és szép írásodért. Várom a te leveledet is. — Szabó Szilárd és Károly, Temesvár. Nem haragszom, hogy idáig nem írtatok, de elvárom, hogy ezután szorgalmasan írtok nagyapóknak. A városnév-rejtvény sorrakerül, de azt nem ígérhetem, hogy gyorsan, mert hétről-hétre sok rejtvényt kapok,

tehát türelemmel kell várnod a rejtvény megjelenésére. A pontrejtvényt részint azért nem közlöm, mert túlságosan nehéz a megfejtése, másrészt azért, mert a megfejtése egy idegen mozi-színésznek a neve, akik a Cimbora olvasói közül vajmi kevesen ismerhetnek. Általában az olyan rejtvényeket szeretem, amelyeknek a megfejtése valamely jeles magyar író, költő, művész, tudós, államférfi, vagy valami jó magyar közmondás, egyik-másik szép versnek egy-két sora stb., stb. Szóval, azt akarom, hogy még a rejtvények útján is megismerhessem veletek legalább a nevét a jelesebb magyar embereknek. Az idegen névvel ráértek találkozni majd, ha nagyobbak lesztek. — Tunner Ártur, Temesvár. Azért ugyan nem kell bocsánatot kérned, hogy nagyapóknak szólítasz, s ha nagyon örülsz annak, hogy a Cimbora-t olvashatod, én is örülök az ígéretednek, hogy sokszor fogsz majd írni nekem. A kiadóbácsi pótolja az 1. és a 22. számot, ha van belőlük felesleges példány. — Ifj. Szalkács István, Szalárd. Nem haragszom a csunya írásod miatt, mert nem is olyan csunya, amilyennek te mondd, de az is igaz, hogy ráfér a javulás, s örvendek, hogy te magad is ezen igyekezel, mert bejelentetted, hogy ezután sűrűbben fogsz írni nagyapóknak. Annak, hogy nemcsak te és testvéreid, hanem anyukádék is nagyon szeretik Szilasy Bálint szép történetét olvasni, igen örvendek. Valóban, ritka regény, amely olvastán általánosan tetszett volna az olvasóknak, mint ez a regény. A rajzaid még nem alkalmasak az újságba való közlésre, de különösen az egyik, mely egy kislányt libuskákkal ábrázol feltűnő ügyességre vall. — Szalkay Ilke, Tasnád. Magam is igen sajnálom, hogy meg kellett válnod az újságtól, amelyet annyira szerettél és szeretsz, de hát szüleid anyagi helyzete nem engedi meg a további járását. Minthogy Tasnádra több unokámnak jár az újság, remélem, lesz közöttük egy jó barátom, aki szívesen megengedi, hogy olvashassad. A könyv bizonyosan elkallódott a postán, mert a kiadóbácsi minden nyert könyvet a postára tesz. — Hánn Adél, Temesvár. Először találkozom a neveddel várom a leveledet. — Xantus Margit, Gödöllő. Először is magamról írok. — Így szól a leveled — hogy tudja nagyapóka, kivel beszél, Xantus Margit a nevem. Én vagyok az egyik új unokája nagyapóknak. Régen fájt a Cimbora-ra a szívem, s hát egyszerre úgy megsegített az Isten, hogy egész váratlanul megrendelte az egyik nagybátyám. Azért rendelte meg, mert második osztályba járok és már szerepeltem egy karácsonyi előadásban és az sikerült. S van nekem egy kis Öcsikém, Sanyikának hívják, még nem is jár iskolába s tőlem egész folyékonyan megtanult olvasni. Van nekem két jó barátom: az egyiket Felszegi

Hinek, a másikat Holló Böskének hívják. Azokkal szoktam olvasgatni a nagyapó meséit, s nagyokat nevetünk Őcsike nadselii gondolatain. Ime, leközöltem a leveledet, mégpedig azért, hogy mintául szolgáljon olvasótársaidnak arra, hogy körülbelül milyen legyen egy bemutatkozó levél. S leközöltem azért is, hadd lássák, hogy mi a kötelessége a nagyobb testvérnek a kisebbikkel szemben, mert, lám, te megtanítottad olvasni Sanyikát, mielőtt iskolába menne. Különösen Erdélyben, Csehszlovákiában és Jugoszláviában volna fontos, ha példát követnék az itteni unokák. A kiadóbácsival közöltem, hogy az újságot ezután a Rákos-ucca 51. szám alá küldje. Mondanom sem kell, hogy szeretettel várom további leveleidet. — **Bocsány Margit.** Annyira tudom, hol lakol, hogyha éjfélkor felébresztenék s megkérdéznék, hol lakik Bocsány Margit, gondolkozás nélkül megmondanám, s lám, a neved után mégsem írom, mert megfedkeztl róla. De hiszen most majd sürűn fogod pótolni ezt a mulasztást, mert ígéred, hogy a szünetidőben többször fogsz írni. Számon tartom az ígéretedet, Remélem, résztveszel majd a beszámoló pályázatban is. — **Weinstock Ella és Laci, Nagyvárad.** Örömmel írod ezt a levelet, mert az első leveledre választ kaptál. Im. látod, választ kapsz a második leveledre is, s bizonyosan kapsz minden leveledre, ha szerencsésen hozzám érkeznek. Remélem, az unokaöcsédnek jó lesz a bizonyítványa, s ennek jutalmául megrendelik a Cimborát. S remélem azt is, hogy sürűn írsz majd a vakációban. Magam is örülnék, ha láthatnálak titeket személyesen és ez könnyen meg is történhetik, mert, ha élek, megyek én még Nagyváradra. — **Fogel Manci, Élesd.** Vizsga előtt voltál, házidolgokban is segitened kell, emiatt nem írhatz hosszabb levelet. Mind a két ok eléggé igazolja a rövidséget, s valóban, irántam való nagy szeretetre vall, ha mégis leültél este levélíráshoz, bár igen fáradt voltál. A szótalányok sorrakerülnek, a vakáción pedig, amikor több idő lesz, elvárom a leveleidet. — **Balla Pál, Feketelak, Kolozsmegye.** Sokat kellett tanulnotok év végén, s igazán örvendek, ha azzal vigasztaljátok magatokat, hogy nem hiába tanultatok. Meleg szívre valló jó kívánságaidat köszönöm, arról meg intézkedtem, hogy június 15-től kezdve ne Kolozsvárra, hanem Feketelakra küldjék az újságot. — **Szabó Ákos (Pátyi) és Őcsike, Csucs.** Végre megtudtam az igazi keresztnevedet, Pátyi! Megtudtam pedig úgy, hogy már megtanultál írni, s megírtad az első levelet nagyapónak. Eddig édesanyád írt helyettesítve levelet, de remélem, ezután nem lesz erre szükség, bár őszintén mondván, én nélkülözni fogom az édesanyád kezeirását, annak az áldott kéznek az írását, amely eddig vezette a te keze-

det, s megtanított téged otthon írni — magyarul. S lám, milyen jól megtanított! Oly szépen és hibátlanul írsz, hogy öröm olvasni levélkédedet. Még azt is megírod, hogy Őcsike óvodás, de örömmel hallgatja a pesti Őcsike nadselii gondolatait. Csókold meg nevedben a édesanyád kezét. — **Majos Erzsébet, Beregszász.** Igen-igen szomorú vagy, mert még nem kaptál választ a leveledre. De én azt mondom, majd megvigasztalódól, sőt tán már meg is vigasztalódtál, mert világosan emlékszem, hogy választam a leveledre, csak későn kerülnek sorra a válaszok, mert, hála Istennek, minden héten oly sok levél jön az unokáitól, hogy én ugyan pontosan megírom a választ minden levélre, de egy számban sohasem férnek el az egy hét folyamán érkező levelekre szóló válaszok. Azt írod, sokszor olvastad már a Cimborában a nagyapó kitiüntetését, s bár nem tudod, miről van szó, mert csak most lettél a Cimborá előfizetője, mégis szívből gratulálsz. A kitiüntetésben a Petőfi-társaság részesített, főként azért, mert ma-holnap ötven esztendeje, írók nagyoknak és kicsinyeknek, s most életem alkonyán is éppen oly sokat írok, mint legszebb férfikoromban, mert úgy látszik, nagyobb szükség van most az én írásomra, mint volt egykor, régen. Igazán örvendek, hogy annyira tetszik neked a Cimborá, s nem is tudnád megmondani, mi a legszebb benne. De örvendek annak is, hogy a bizonyítványod jeles, csupán az ének elégséges, amiben te bizonyosan egész ártatlan vagy. Azt nem teszed helyesen, hogy keveset játszol és rengeteg sokat olvasol. Az olvasásban is meg kell tartani a mértéket, s úgy kell beosztani az idődet, hogy olvasásra is, játékra is jusson elegendő idő. Azért, hogy nincsenek testvéreid, játszatsz eleget, mert, amint írod, van egy testi-lelki jó barátod, akit nem adnál a világ minden kincséért. Csak akarnod kell, lesz bizonyos több barátod is, akikkel játszatsz, ha nem is lennél velük oly bizalmas barátságban, mint akiről megemlékezel. Rengeteg szeretnél még írni nekem, de ezt máskorra hagyod. Most befejezed azzal a levelet, mely „ezerszer csókold azt a drága kezét, mely oly türelemmel ír nektek, s mely a ti sok kérdésekre megfelel.” Végtelen örvendek, hogy ilyen kedves levélíró unokával szaporodott az én unokáimnak nagy serege, s szeretettel várom további leveleidet. — **Hermann Lajos, Nagyvárad.** Szép az írásod, de még szebb volna, ha rejtvénymegfejtés mellett levelet is írnál.

... De néked élni kell, ó hon,
S örökre mint tavasz virulni,
Ah, mert omladékidon
Reszketve fognék szétomolni,
Hazám, hazám!

Kölcsey Ferenc.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rajtvány megfejtése is jogosít!

A rajtvány megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végeén közzéadjuk!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pontrejtvény.

Beküldte: Páska Judith.

- Madár, mellyel régen vadásztak.
- Ázsiai nép.
- Világrész.
- Az ország feje.
- Ragasztanak vele.
- Ezzel takarítanak.
- Mindenkinek szükséges.
- Női név.
- Egy nemes fém.
- Konyha eszköz.
- Tavaszi gyümölcs.

A kezdő betűk a világ egyik nagy írójának nevét adják.

Szórejtvény.

Beküldte: Szacsvaj Zsiga.

NAP   **HOL**

Pótlórejtvény.

Beküldte: Ruff György.

- rosz   evél
- eber   —kos
- ároly   —a'ma
- rany   ámpa
- ma   —lom

A kezdőbetűk egy nagy kurucz hős nevét adják.

Számrejtvény.

Beküldték: Szabó testvérek.

- 2, 12, 10. Mocsári növény.
- 8, 16, 25, 22, 11. Evőeszköz.
- 15, 3, 17, 9, 21, 20, 18. Fűszer.
- 1, 9, 6, 22, 17, 14. Nép faj.
- 19, 3, 23, 7, 24, 13. A jólét egyik tényezője.
- 1—25. Ismert magyar népdal kezdete.

A Cimbora könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

Farkas Gy.: Táborláz üzen	15.—	leu
Radványi K.: Horog István & Co	15.—	
Sztrilich-Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	10.—	
Bulykó: Törvénytárgyozás	15.—	
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	15.—	
Sztrilich-Mócsy: Tábori munkák	20.—	
Radványi K.: Napsugarleventék	15.—	
Kovács D.: Ballag már	15.—	
Scherer: Cserkészek könyve	15.—	

A Magyar Ifjuság Könyvtára

kellemes és szórakoztató olvasmánnyal kedveskedik az ifjuságnak. Köteleit azonban élvezettel olvashatják a felnőttek is. Olcsó pénzért nemes szórakozást találhat a kötelek olvasója, amikor ma az általános drágaság miatt a jó könyv ára is elérhetetlen magasságra hágott. Eddig a következő kötelek jelentek meg:

- 1. sz. Magyar elbeszélők, nyolc elbeszélés . . . . . 15.—
- 2-3. sz. Benedek Elek: Gyermekszínház . . . . . 25.—
- 4-5. sz. A. Conan Doyle: Tűzkörülírt történetek . . . . . 25.—

SAJTÓ ALATT:

- 6. sz. Bábjátékos Pali, Irta: Strom Tivadar
- 7. sz. Li Fan bosszúja . . . . . Westermann F. P.
- 8. sz. Az egyszemű . . . . . May Károly
- 9. 10. sz. Robinson Crusoe . . . . . Defoe Dániel.

CIMBORA

szerkesztősége és kiadóhivatala.

Szerkesztőség:

Bajánii-Mici (Kisbaczon) u. p. Bajánii-Mare (Nagybaczon) jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendők a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek Nagyapóhoz írott levelek és rejtvénymegfejtések.

Kiadóhivatal:

Satu-Mare (Szatmár) Str. Cuza Voda 4
A kiadóhivatalhoz küldendők a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Előfizetési díjak:

- Romániában évi 400 lei, negyedévenként 100 lei.
- Csehszlovákiában évi 80 csehszlovák korona, negyedévenként 20 csehszlovák korona.
- Magyarországon évi 144.000 magyar korona, negyedévenként 36.000 magyar korona.
- Ausztriában évi 112.000 osztrák korona, negyedévenként 28.000 osztrák korona.
- Jugoszláviában évi 200, negyedévenként dinár.

Laptulajdonos: Szabadsajtó-könyvnyomda és Lapkiadó Rt.
Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

A doktor ur mosolyogva hallgatta Barlanghy Adám beszédét.

— Elhiszem, kedves Barlanghy uram! — szólt aztán. — Mind igaz az, ha kigyelmed mondja! Azok az emberek, akikről én beszélek, nem ma és tegnap vagy tegnapelőtt éltek. Kigyelmed ötven esztendeje ismeri a barlangot? No, az én embereim ötven ezer évvel ezelőtt éltek ezen a vidéken!

— Tyhu, mordizom adta! — kapta fel a fejét Barlanghy ur. — Honnan tudja az ur?

— Megtaláltuk a csontjaikat, meg az eszközeiket. Tudja-e kigyelmed, miből volt ezeknek az embereknek a kése meg a kardja?

Az öreg ur integetett a fejével, hogy: nem tudja.

— Kőből volt, Barlanghy uram, kőből! A nyilak, dárdák hegyét is abból készítették. Hát a ruhájuk, mit gondol, mi volt? A kigyelmed tisztelt őseinek a bőre!

— Brum-brum, tréfál talán, doktor ur? Nem olyan legények vagyunk mi, hogy holmi kőbaltás emberkének odaadjuk a bőrünket!

— Pedig tisztelt ősei mégis odaadták, — vitázott Tóbiás ur. — Bizonyosan sok ember támadt egyszerre kedves rokonára. Vagy vermet ástak neki, úgy fogták meg. Abban is igaza volt kigyelmednek, hogy medvék laktak a barlangban. Az ő csontjaik is előkerültek az emberekké mellett! Ha nem kellett az embereknek, ők foglalták el a lakást; amikor az ember éhezett rá, kitesékeltte tisztelt őseit!

Megcsóválta a fejét Barlanghy tekintetes ur és gondolkozva hallgatott sokáig.

— Mégis jobb világ van manapság, mint régen. — dühöngött aztán. — Régen még az ember is barlangban lakott, ma meg imhol, mi medvék is becsületes házban tanyázunk!

Tóbiás ur felemelte a poharát.

— Igyunk hát a jelen boldogságára! Eljenek a művelődni szerető medvék!

Koccintottak, ittak. Balambér töltögette a poharakat. Jól esett a tüzes hegyi bor Tóbiás urnak. Már csillogok ragyogtak át az eperfa lombján, de a társaság csak nem kivnkozott ágyba.

— Lám, csak igaz, hogy holtig tanul a medve is, nem csak a jó pap! Sohsem hittem volna, hogy szerény

BARLANGHY BALAMBÉR KALANDJAI

IRTA:
SZONDY GYÖRGY

University Library Cluj

A CIMBORA REGENYMELLEKLETE

---

két szót, aztán Tóbiás ur felemelte poharát és odakocintotta a házigazdáéhoz.

— Isten éltesse önöket, Barlanghy uram, kedves fiával együtt! Örvendek, hogy ilyen szíves-lelkes magyarok vendégszeretetét élvezhetem!

Összecsendültek a poharak, előkerültek a pipák, a vendég pedig szívat kapart elő a felső zsebéből. Mikor már vígan fújták a füstkarikákat, azt kérdezte Tóbiás doktor:

— Hát a ház asszonyát, kedves élete párját nem tisztelhetném, Barlanghy uram?

Ádám ur elkomolyodott e szóra és nagyot sóhajtott.

— Hej, uram, az az én életem keserűsége, hogy nem! Két éve már, hogy árván hagyott vénésemre. Azóta pusztul, vész a gazdaság. Hiába, ahol hiányzik az asszony, így van ez!

Tóbiás ur részvétellel rázta meg Ádám ur kezét.

— Bocsásson meg, hogy akaratlanul ilyen fájó emléket érintettem. Szegény, jó asszonyság! Ugyan, miben pusztult el?

Az öreg Barlanghynak könnyes lett a szeme, úgy elérzékenyedett.

— Csak itt az erdőben, ahogy mi szoktuk. A fejét csipte meg egy ólomdarázs. Ki tudja, azóta miféle ágy előtt van a bőre kiterítve!

Meghatottan hallgattak kis ideig, azután Ádám ur újra koccintott.

— Hagyjuk a szomorú emlékeket, a busulásra mindig ráérünk! Inkább mondja el doktor ur, mi is van avval az ösemberrel, akit keres?

A kis embernek felcsillant a szeme.

— Nem csak keresem én azt, hanem meg is találtam! Itt lakott a barlangban, az országut mellett!

— No, az már nem igaz, tisztesség ne essék szolván! — vágott közbe a tekintetes ur.

— Már miért ne lenne igaz, ha mondom?

— Engedelmet kérek, ehhez én mégis jobban értek! Hiszen meg a névem is Barlanghy! Aztán ismerem azt a barlangot gyermekkorom óta. Soha sem laktak ott emberek, uram! Az én öcsém palotája volt az, magam is ott születtem! Akkor költöztünk ki belőle, amikor arra vezették az országutat. Biz' az jó régen volt; lehet ötven éve!

lomkő-asztal mellé. Balambér bort hozott fel a pincéből, töltött a poharakba, koccintottak.

— Isten hozta uraságodat nálunk! — mondotta Adám tekintetes ur.

Ekkor odaperdült a Kati szakácsné.

— Mi jót főztek vacsorára, nagy jó uram! — kérdezte.

Barlanghy ur a vendégéhez fordult.

— Azt majd a doktor ur mondja meg, Kati!

— Óh, óh, dehogyis, kérem! — szerénykedett a doktor. — Világért sem akarok terhükre lenni!

Udvarias ember volt a doktor ur; hanem Barlanghy urat sem a gólya költötte!

— Az lenne még csak valami, ha terhükre lenne! — udvariaskodott. — Nem úgy van nálunk, mint szegény helyen!

— Hát akkor, ha már így parancsolják, talán egy kis rántotta megtenné! — mondta végül a doktor.

— Egy kis rántotta, igenis! — pergett a Kati szakácsné nyelve. Avval perdült a sarkán, sietett a konyhába, rántottát készíteni.

Alig lépett kettőt, kopp! Nagyot koppant valami Szemes Tóbiás ur kopasz fején. Nagyot koppant, aztán nagyot löccsant. Fehér volt, mikor koppant, sárga lett, mikor löccsant.

— No, itt a rántotta, doktor ur! — ugrott fel kacagva Balambér. Adám ur sem bírta elfojtani a nevetést. Csak a szegény doktor kapott ijedten a fejéhez, amiről csurgott a sárga lé.

Az történt, hogy egy tojás pottyant le a fáról. Adám ur tyukjai ott szoktak szunyókálni. Valamelyik tyukica elkésett a mai tojással s csak a fán jutott eszébe, hogy avval nem maradhat adós. Persze, arra nem gondolt, hogy éppen a doktor ur fejére fog pottyani a drága tojás.

Adám ur szégyelte a dolgot, kérte is érte a bocsánatot, míg letörülgették a poruljárt vendég koponyáját.

Szerencsére nemsokára megterítette az asztalt a lány és jött Kati a vacsorával. No, akadt ott a rántotta mellé más finom falat is. Vékonyhéjú füstölt szalonna, ropogós zöldpaprika, omlós zsendice, vérbélű görög dinnye, hamar elfelejtették a kis balesetet.

Évés közben elbeszélgettek mindenféléről. Megtárgyalták az ország dolgát, a sok adóról is ejtettek egy

I.

Barlanghy Adám ur künn üldögélt a kis padon, a háza előtt. A termést már betakarították, tele a esűr, tele a kamara. Adám ur ráért pihengetni. Hosszuszáru tajtékipapából eregette a bodor füstfelhőket. A nyár innen-onnan vége felé járt. Megfakult az égbolt ragyogó kékje, hosszú, fehér ökörnyal lebegett a mezőn az aszott kórok között. Fecske, gólya csapatosan keringett a levegőben: azok már utra készülődtek.

A napsugár azért még ugyancsak ontotta a meleget. Barlanghy tekintetes ur levetette a kabátot, még az ingujjat is feltúrte hatamas karjain.

Brum, brum, dörmögött elgondolkozva nemsokára oda a szép nyár! Alhatunk egy sort megint!

Ez ugyan messzé volt még, mert a Barlanghy urak csak tél elején szoktak elszundítani. Addig sok mindent lehetne még csinálni; de Barlanghy ténsur éppen azt nem tudta, hogy mit.

Út hát a házelőtt, nézegette a gólyák kóválygását az erdő fölött, hallgatta, mit muzsikálnak lábai előtt a fűben a tücskök.

Zizi, züzü — ti sem tudtok mást, csak a nyarat siratni! — dünnyögte a ténsur kedvtelenül. — Persze a ti életeknek vége szakad a nyárral; de a magam fajta vén medve oda se néz egy kis hóviharnak!

Egyszerre csak nagy ribillió támadt a háta mögött. A nyitott kiskapun mint a villám, robogtak elő a kutyák. Vau-vau, hub-hub-hub, kazz-kazz, nyizz-nyizz — ki vékonyan, ki vastagon kornyikált és rohantak neki a hegyoldalnak, be a bózotba.

— Mi a szösz ütött ezekben? — bámult utánuk a tekintetes ur. De nem sokáig tanakodhatott. Nagy jajgatás hallatszott hirtelen a bozót felől.

— Segítség, segí-i-tség, jaj, széttépnek! Hé, emberek! Hívják vissza őket! Jaaaaj!

Nosza, neki lódult az öreg, de még Balambér ifju ur is kirohant a kapun a nagy óbégatásra. Hívták vissza torkukszakadtából a kutyákat. Teremtő Isten, mi esoda hang volt ez! A hősipkás öreg hegyek megzendültek rá köröskörül és úgy dobálták egymásnak, mint az égzengést. El is hallgatott egyszeribe a lárma. Behuzott farkokkal ódalogtak vissza a kutyák, félénken sandítva a gazdáik felé. De azok nem törődtek most velük. Azt szerették volna tudni, ki kiáltozott segítségért!

— Hahó! Hahó! — eresztette ki a hangját Balambér koma. — Gyerünk csak elő a bokorból!

Hanem bizony nem mozdult senki. — Dorgó-morgó fakalap! Tüstént visszahívom a kutyákat!

No, ennek már lett foganatja.

— Jaj, jaj, ne hívja, megyek már! — kiáltozott rémulten a „valaki” és egy őszszakállu, nagy kerek pápaszemes emberke állt fel a bokrok közt. Nagy ügyelbajjal kiszabadította szárnyas fekete kabátját az ágak közül, aztán reszketve közelebb lépkedett.

— Bocsanat, bocsanat, uraim! — hebegte. — Ezek a kutyák! S az oroszán! Van az uraknak puskája!

A kis ember eltátotta a száját bámulatában.

Egymásra nézett mosolyogva a két Barlanghy. No, ez sem igen járt arra, ahol a bátorságot osztogatják!

— Mi csak anélkül szoktunk sétálgatni, — nevetett Adám tekintetes ur. — A puskát nem nagyon kedveljük, kivált a más kezében. De hol látott az ur oroszánt?

A kis ember törülgette kivörösödött ábrázatát.

— Látni nem láttam, csak az ordítását hallottam. Jesszusom, már megint!

Három szál haja volt mindössze az emberkének, de most mind a három is lepottyant az orráról a földre.

— Itt az oroszán! Végünk van!

Pedig csak Balambér ifju ur kurjantott egyet széles jókedvében. Hogyisne lett volna jó kedve, mikor oroszán ordításnak vélték a szavát! Ennél nagyobb öröm nem érhetette őt, a medvebocsot.

Kacagott az öreg Barlanghy, hogy a könnyei eso-rogtak belé.

— Huhuhu, bruhuhu, hahaha! (Mintha óriási hor-
dókat gurítanának le valami feneketlen pincetörökbe.)

Hehehe! Hihih! Nem oroszán az, kérem szeretettel, csak medve!

— Igazi medve?

— Ugy, ugy, — helyeselt a két Barlanghy. — Hát nem látja rajtunk uraságod?

Az emberke megtörölgette leejtett pápaszemét, föl-rakta az orrára és szemügyre vette uj ismerőseit. Aztán megcsóválta a fejét.

— Különös, nagyon különös! — dünnyögött. — Messziről valóban olyanok, mint az ember!

— Nono, — mosolygott az öreg tekintetes. — Sok-szor ér ilyen tévedés mindnyájunkat. Azt hisszük, emberrel van dolgunk, oszt, a végén kiderül, hogy medve!

Balambér pedig azt kérdezte:

— Hát uraságod kiféle-miféle? Hogy került uri bir-tokunkra, ahol csak medvék, farkasok meg holmi vadá-szok járnak?

Az ősz emberke meghajolt az urak előtt.

— Én doktor Szemes Tóbiás vagyok Budapestről; az ősember után kutatok a barlangokban.

— Örülünk a szerencsének! — vette le a kalapját Adám tekintetes ur és kezet nyújtott a jövevénynek. — Én Barlanghy Adám föld- és erdőbirtokos vagyok, ez meg itt a fiam, Balambér!

Balambér is odanyújtotta a manesát és megrázta a doktor ur kezét emberül.

— Uhh, de kemény marka van az uraknak! — sziszegett a kis ember és fujta az ujjai hegyét. — Hát még mekkora körmük!

— Ha nem veti meg a szegénységünket, meginvitá-lom doktor urat szegény hajlékunkba! — udvariasko-dott a tekintetes ur. Szörnyen büszke volt rá, hogy egy valóságos doktorral fogott kezét.

— Szívesen fogadom el a meghívást! — válaszolt Szemes doktor. — Igen elfáradtam ebben a nagy izga-lomban! Még a kalapomat is elvesztettem!

— Sebaj, majd megkeresztetjük — vigasztalta Adám ur és vezette előre a vendéget.

Amikor a ház elé értek, épen a tehének ballagtak hazafelé a legelőről hangos kolompszóval. Utánuk a disznó-falka porzott be a kapun. Csöndesen ereszkedett le az alkony.

Letelepedtek az udvaron a nagy eperfa alatt, a ma-